

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การทำประชาคม การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อพัฒนากระบวนการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชน โดยมีรายละเอียดของการวิจัย ดังนี้

ประชากร ประกอบด้วย ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียนในชุมชน ประกอบด้วย (1) โรงเรียน (2) สถานบริการสาธารณสุข (4) องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น (5) สถาบันการศึกษาพยาบาล (6) ประชาชนในชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวแทนโรงเรียน ชุมชน องค์กรชุมชน และนักเรียน โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จากจังหวัดในภาคตะวันออก 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรี จากจังหวัดเลือกอำเภอที่ศึกษาจังหวัดละ 1 อำเภอ ทำการสุ่มโรงเรียนในอำเภอละ 1 โรงเรียน ที่โรงเรียนและชุมชนมีความพร้อม และยินดีเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งอยู่ในพื้นที่นั้น และยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย
2. ผู้บริหารโรงเรียนสนใจ เห็นความสำคัญและยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย
3. มีหน่วยบริการสาธารณสุขประจำตำบล ได้แก่ สถานีอนามัย และหรือ ศูนย์สุขภาพชุมชน ที่มีพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่
4. พยาบาลวิชาชีพยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย และสามารถประสานงานในการดำเนินการวิจัยกับองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ที่ศึกษา
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในของพื้นที่สนใจและยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย ทำศึกษาโดยการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางแผนร่วมกับชุมชน โดยทำกิจกรรมกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ กระบวนการวิจัย ขอความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆของการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับภายหลังการดำเนินการวิจัย และประเด็นด้านจริยธรรม การเปิดเผยข้อมูลให้เด็กวัยเรียนทราบ ซึ่งมีนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนทั้งสิ้น 67 คน

พื้นที่ที่วิจัย จากเกณฑ์ดังกล่าวได้ชุมชนที่ศึกษา 2 แห่ง ได้แก่

1. พื้นที่ชุมชนชนบทกิ่งเมือง 1 แห่ง ในจังหวัดระยอง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีโรงเรียนในพื้นที่ที่รับนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 แห่ง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล (รพสต.) 1 แห่ง อยู่ห่างจากโรงพยาบาลชุมชนของอำเภอ ประมาณ 12 กิโลเมตร มีหมู่บ้านซึ่งมีเด็กวัยเรียนอยู่ในความรับผิดชอบจำนวน 3 หมู่บ้าน ลักษณะครอบครัวในชุมชน เป็นครอบครัวขยาย คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำสวนผลไม้เป็นอาชีพหลัก และทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

2. พื้นที่ชุมชนเขตเมือง 1 แห่ง ในจังหวัดชลบุรี สังกัดเทศบาลตำบล มีโรงเรียนที่รับนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส และได้รับงบประมาณสนับสนุนบางส่วนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (อบจ.) มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ระดับตำบล (รพสต.) 1 แห่ง มีเด็กวัยเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 5 หมู่บ้าน ลักษณะครอบครัว ในชุมชน มีทั้งครอบครัวขยายซึ่งเป็นคนในพื้นที่ และครอบครัวเดี่ยวของผู้ที่อพยพมาเพื่อการประกอบอาชีพ การอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม โรงไม้หินและขั้บรถบรรทุกหิน เมื่อเกิดการเจ็บป่วยประชาชนนิยมไปใช้บริการที่โรงพยาบาล สถานีอนามัย และ โรงพยาบาลชลบุรี

ทำการศึกษาศึกษาการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อ ที่เกิดจากการมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม โดยสร้างการมีส่วนร่วมในผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียนในชุมชน ประกอบด้วย (1) ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน ครูผู้เกี่ยวข้องกับสุขภาพเด็กนักเรียน (2) พยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในหน่วยบริการสาธารณสุข ที่รับผิดชอบในพื้นที่ (3) นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี หัวหน้างานกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (4) ผู้นำและแกนนำชุมชน ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียน ได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาโครงการดูแลสุขภาพในชุมชน โดยเน้นการพัฒนาการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินงานดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียน โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ชั้นประสานงานและเตรียมการ

1.1 ติดต่อประสานงานกับพยาบาลประจำหน่วยบริการสาธารณสุข องค์การปกครองท้องถิ่น โรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูอนามัย ครูประจำชั้นและผู้นำชุมชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ กระบวนการวิจัย และขอความร่วมมือในการทำกิจกรรมการวิจัย

1.2 ประสานงานผู้นำ แกนนำชุมชน และโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูอนามัย ครูประจำชั้นที่คัดเลือกเป็นตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์ กระบวนการวิจัย และขอความร่วมมือเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดสรรเวลาให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัย

1.3 พบนักเรียนในชั้นเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัย เพื่อทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ ขอความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆของการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับภายหลังการดำเนินการวิจัย และประเด็นด้านจริยธรรม

2. ชั้นดำเนินการปฏิบัติการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียน

2.1 ประเมินโรงเรียนและชุมชน เกี่ยวกับเรื่องความรู้ ทักษะและทักษะในการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชน โดยการนัดหมายผู้นำองค์กรต่างๆ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ ครูที่รับผิดชอบด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ในสถานศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพของเด็กวัยเรียน โดยคณะผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยการประชุม กลุ่มย่อย (Focus Group) มีสอบถามความรู้เกี่ยวกับเรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถานการณ์ปัญหาในเรื่องเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยเรียนใน โรงเรียนและชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในปัจจุบันตามการรับรู้ของชุมชนและนโยบายหรือแผนการดำเนินงานเพื่อป้องกันเรื่องพฤติกรรมกรรมกรมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยเรียน ที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ

2.2 จัดประชุมระหว่างผู้วิจัย ผู้นำองค์กรต่างๆในชุมชนที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพของเด็กวัยเรียน สร้างความมีส่วนร่วม โดยร่วมกันระดมสมองคิดวางแผน กระบวนการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชนของตนเอง สร้างความมีส่วนร่วมในการพัฒนาฯ โดยให้แต่ละท่านสามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอกลวิธีต่างๆได้อย่างอิสระ โดยคณะผู้วิจัยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะและกลวิธีบางส่วน และร่วมกันกับตัวแทนองค์กรต่างๆในชุมชน และหาข้อสรุป ถึงขั้นตอน วิธีการพัฒนาทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนที่เหมาะสมที่สุดกับชุมชน และได้ขอความร่วมมือขององค์กรต่างๆให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการ ทั้งงบประมาณ สื่อการสอน บุคลากร สถานที่ รวมถึงร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆที่ได้วางแผนไว้

2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามกระบวนการ โดยใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้งในแต่ละครั้งใช้เวลาในการทำกิจกรรมประมาณ 1 ชั่วโมง และมีการ

มอบหมายงานให้นักเรียนคิดและร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในระหว่างสัปดาห์ โดยเนื้อหาในการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย

2.3.1 การพัฒนาความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นการแลกเปลี่ยนเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่พบ การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถานการณ์การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถานการณ์โรคเอดส์ โดยใช้ภาพ และสื่อ VDO ที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ และให้เด็กวัยเรียนแสดงความรู้สึกที่ได้ทำกิจกรรมและดู VDO เกี่ยวกับโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

2.3.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และพฤติกรรมเสี่ยงของตนเอง เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ โดยการนำเสนอข่าวสาร สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กไทยในปัจจุบัน ผลเสียและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและครอบครัว อันเนื่องมาจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมและให้เขียนพฤติกรรมเสี่ยงของตนเองและเด็กวัยเรียนในชุมชนที่ตนเองพบเห็นพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการป้องกันแก้ไข ปัญหาในฐานะเป็นประชากรในชุมชน

2.3.3 ฝึกทักษะชีวิตในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ การตัดสินใจและการแก้ไข ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย และไม่คาดคิด และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้โดยยกตัวอย่างสถานการณ์ และวิธีการจัดการหรือการตัดสินใจหรือการจัดการปัญหาที่เหมาะสม และให้เด็กฝึกปฏิบัติตาม สถานการณ์ที่กำหนดให้

2.3.4 สร้างความตระหนักจากประสบการณ์จริงชีวิตของผู้ป่วยเอดส์ โดยการเยี่ยมชม ศูนย์ดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการที่พ่อกู้คร่าวแก่ผู้ป่วยเอดส์ และให้คำปรึกษาแก่ ผู้ที่ติดเชื้อ ฯ รวมถึงสมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เด็กวัยเรียน ได้มีโอกาสรับฟังประสบการณ์จริงชีวิต จากผู้ติดเชื้อและผลกระทบที่ตามมาจากการมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ เด็กได้แสดงความคิดเห็นและให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย โดยเด็กได้ทำการแสดงความรัก การให้กำลังใจ แก่ผู้ป่วย โดยให้เด็กออกแบบเอง เมื่อเสร็จสิ้นการเยี่ยมชมศูนย์ดูแลผู้ป่วย ให้เด็กเขียนข้อความ สะท้อนกลับถึงความรู้สึกที่ได้ไปเยี่ยมชมศูนย์ดูแลผู้ป่วย สิ่งที่ได้เรียนรู้และการนำประสบการณ์ มาใช้ในชีวิต

2.3.5 ประเมินความรู้และทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียน โดยกระบวนการ วัตถุประสงค์จะประกอบไปด้วยการวัดความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะของเด็กเมื่ออยู่ใน สถานการณ์ ที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และไม่คาดคิด โดยนำ พฤติกรรมเสี่ยงของตนเองและเด็กวัยเรียนในชุมชนที่ตนเองพบเห็นที่เด็กวัยเรียนได้เขียนไว้ มาทำเป็น

สถานการณ์คำถามให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น เพื่อประเมินทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียน ภายหลังจากเข้าร่วม

3. ประชุมและนำเสนอผลการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียน กับชุมชนจากกิจกรรมที่ดำเนินการ ในแต่ละขั้นตอนที่เด็กวัยเรียนเขียนได้สะท้อนเกี่ยวกับพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ของตนเองและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหตามมุมมอง และความคิดของเด็ก เพื่อเสนอจัดทำเป็นแผนของชุมชนต่อไป

4. การติดตามประเมินผลและความต่อเนื่องที่องค์กรจะดำเนินการต่อไป โดยในทุกภาค ส่วนขององค์กรชุมชน ร่วมกันติดตาม ประเมินผล โดยสถานศึกษาจะเป็นแกนหลัก เนื่องจาก ใกล้ชิดกับเด็กวัยเรียนมากที่สุด

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยนี้ประกอบด้วย

1. เครื่องมือดำเนินกิจกรรมการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อพัฒนากระบวนการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชน ได้แก่

1.1 ผู้วิจัย ซึ่งเป็นบุคลากรทางสุขภาพ มีประสบการณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพ การจัดการศึกษา และการปฏิบัติงานในชุมชนทุกคน ในการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อพัฒนากระบวนการสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชน ผู้วิจัยทำหน้าที่ ประสานงาน กระตุ้น อำนวยความสะดวกใน ให้แก่ตัวแทนชุมชนแต่ละท่าน ร่วมกันสามารถแสดงความคิดเห็น และเสนอกลวิธีต่าง ๆ เกี่ยวกับกลวิธีในการ โดยคณะผู้วิจัยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ กลวิธีบางส่วน และร่วมกันกับตัวแทนองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนสร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชน และเป็นผู้สอนและดำเนินกิจกรรมกับเด็กวัยเรียน ซึ่งคณะผู้วิจัยได้มีการเตรียมความพร้อมของทุกคน โดยการประชุมซักซ้อมความเข้าใจในเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการในพื้นที่ทุกครั้ง ทำการตรวจทานความคิด และผลสรุปการ ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนการประเมินการปฏิบัติหน้าที่แต่ละครั้งเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ การทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

1.2 ผู้ช่วยวิจัย เป็นเจ้าหน้าที่งานธุรการ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน และนักศึกษายาบาลศาสตรมหาบัณฑิตจำนวน 1 คน โดยผู้ช่วยวิจัยแต่ละคนจะมีช่วย รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกและร่วมในกระบวนการปฏิบัติการในการวิจัยตามภารกิจที่ ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้ง ผู้ช่วยวิจัยทุกคนได้รับการอบรมให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละกิจกรรมเป็นอย่างดี

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในกิจกรรมของการวิจัย ถือเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการ สร้างเสริมทักษะการป้องกันโรคติดต่อของเด็กวัยเรียนในชุมชน โดยมีส่วนร่วมในการเสนอ ข้อคิดเห็น วิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างบางส่วน มีหน้าที่ใน การดำเนินกิจกรรมการรูปแบบที่ได้จากกิจกรรมการปฏิบัติการพัฒนานั้น การดำเนินการ ดังกล่าวกลุ่มตัวอย่างทุกคนดำเนินไปอย่างอิสระตามศักยภาพและบทบาท หน้าที่ ทางสังคมของ ตนเอง

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบบันทึกผลการสังเกต และแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง มีแต่ประเด็น คำถามหลัก ที่ใช้บันทึกข้อมูลกระบวนการจัดการสุขภาพเด็กวัยเรียนขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

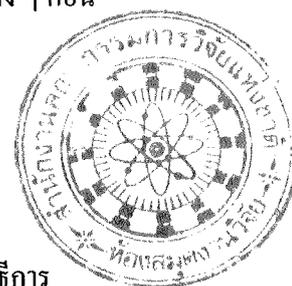
2.2 เครื่องบันทึกภาพ สำหรับบันทึกภาพเอกสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งที่ ดำเนินการอยู่ก่อน และในระหว่างการวิจัยปฏิบัติการพัฒนาในชุมชน เพื่อประโยชน์ในการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

2.3 เครื่องบันทึกเสียง สำหรับบันทึกการสัมภาษณ์ และการจัดกิจกรรมการ ปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

ข้อมูลที่ได้มีการตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อถือได้ด้วยวิธีสรุปย้อนกลับให้ แหล่งข้อมูล โดยตรงเพื่อยืนยันและตรวจสอบความถูกต้องด้วยวาจาหลังการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง ตลอดจนการนำเสนอข้อมูลกลับสู่ชุมชนผ่านที่ประชุม การประชาคม เพื่อให้มีองค์กรชุมชน ได้มี โอกาสตรวจสอบข้อมูล สะท้อนความคิดเพิ่มเติม และยืนยันความถูกต้องของข้อสรุปต่าง ๆ ก่อน ออกจากพื้นที่อีกครั้ง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

โครงร่างงานวิจัยและเครื่องมือวิจัยได้รับการรับรองให้ดำเนินการวิจัยได้โดย คณะกรรมการจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ ดำเนินการวิจัย ในทุกขั้นตอนให้กลุ่มตัวอย่างทราบ รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างได้มีโอกาสซักถามถึง กิจกรรม และขั้นตอนต่างๆของการวิจัยจนแน่ใจว่ามีความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อให้สามารถตัดสินใจที่ จะเข้าร่วมกิจกรรมและตอบคำถามของโครงการวิจัยได้อย่างอิสระ และสามารถถอนตัวออกเมื่อไร ก็ได้หากไม่ยินดี หรือไม่สะดวกที่จะให้ข้อมูลต่อ โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนิน ชีวิตต่อไป ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจะใช้เพื่อการนำเสนอเป็นภาพรวม โดยไม่มีการระบุชื่อผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ ข้อมูลส่วนใหญ่ยินดีให้ความร่วมมือ และลงนามในเอกสารยินยอมให้ให้ข้อมูลด้วย ไม่มีผู้ใดเมื่อ ได้ รับการชี้แจงแล้วไม่ร่วมมือที่จะให้ข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัย

กระทำโดยผู้วิจัย และเจ้าหน้าที่ธุรการซึ่งเป็นผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บข้อมูลตลอดโครงการ ซึ่งผ่านการอบรมให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บข้อมูล และแนวทางการสรุปวิเคราะห์บันทึกผล ทำการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ การบันทึกภาพ บันทึกเสียง จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีให้ข้อมูลจากหลายแหล่งร่วมกัน (Triangulation Method) และการสะท้อนข้อมูล (Reflection) ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ยืนยันความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสรุปในที่ประชุม ในการประชุม การสังเกต เอกสาร ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ การสะท้อนความคิดของเด็กนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยในแต่ละครั้ง ได้นำมาถอดเป็นคำบรรยาย และบันทึกด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่ได้ นำข้อมูลที่จัดหมวดหมู่ไว้มาสรุปเป็นผลการวิจัย